

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/119/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615000056
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5615000056.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Pavla Polku a JUDr. Dany Wänkeovej, na verejnom zasadnutí konanom 24. novembra 2015 prejednal odvolanie podané obžalovaným K. F. proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. OT/28/2015 z 24.8.2015 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného K. F. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. OT/28/2015 z 24.8.2015 bol obžalovaný K. F. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

dňa 18.6.2015 viedol osobné motorové vozidlo zn. Citroën Jumper, ev.č. LM-739 CJ po miestnej komunikácii v obci Liptovský Ondrej, okres Liptovský Mikuláš, kde v blízkosti spoločnosti Agria, a.s. Liptovský Ondrej bol zastavený policajnou hliadkou Obvodného oddelenia PZ Liptovský Mikuláš, ktorou bol vyzvaný k podrobeniu sa dychovej skúške na prítomnosť alkoholu v dychu, avšak napriek opakovanej výzve bez vážneho dôvodu odmietol sa tejto dychovej skúške podrobiť, ako aj odmietol sa podrobiť lekárskemu vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi.

Za tento trestný čin bol odsúdený podľa § 289 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, 2, 3 Tr. zák. súd uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie obžalovaný K. F., a to proti všetkým jeho výrokom. V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, pričom ku spáchaniu skutku sa aj naďalej priznáva, ale bráni sa tým, že hoci sa skutok stal tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, tak tento nie je trestným činom. V danom prípade bol obžalovaný uznaný za vinného z dôvodu, že sa odmietol podrobiť len dvom z viacerých zákonom prípustných spôsobov na zistenie prítomnosti alkoholu. Počas celého trestného konania a ani v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku obžalovanému nie je kladené za vinu, že sa odmietol podrobiť aj lekárskemu vyšetreniu odberom a vyšetrením iného biologického materiálu. Trestnosť konania obžalovaného zo znenia skutkovej vety odsudzujúceho rozsudku nevyplýva. Hoci sa potom skutok stal tak, ako je uvedené vo výroku odsudzujúceho rozsudku a jeho spáchanie nemá dôvod obžalovaný popierať, tak tento nie je trestným činom z dôvodu absencie objektívnej stránky trestného činu.

Podľa názoru obhajoby ustanovenie § 289 ods. 2 Tr. zák. je tiež v rozpore s viacerými základnými zásadami trestného konania, predovšetkým však so zásadou prezumpcie nevinny

a právom obvineného na svoju obhajobu, ktoré sú okrem iného garantované aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Ústavou Slovenskej republiky. Z obsahu ustanovenia § 289 ods. 2 Tr. zák. vyplýva, že objektívna stránka skutkovej podstaty posudzovaného prečinu spočíva v opomenutí zákonnej povinnosti podrobiť sa skúške (odberu) za účelom prípadného zistenia prítomnosti návykovej látky v organizme človeka. To znamená, že pokiaľ v tom čase podozrivá osoba odmietne poskytnúť súčinnosť pri takomto zisťovaní, dopúšťa sa automaticky trestného činu. Uvedené konštatovanie je predovšetkým výrazným zásahom do prezumpcie neviny jednotlivca a nastoľuje v podstate stav prezumpcie viny (pokiaľ sa nepodrobíš, si vinný). Zásada prezumpcie neviny vychádza zo základného predpokladu, a to, že každý sa považuje za dobrého a čestného, kým nie je preukázané inak („praesumptio boni viri“). Teda vo vzťahu ku každému jednotlivcovi platí právna fikcia o jeho nevine (bezúhonnosti), a to až do momentu, kedy je táto osoba právoplatne odsúdená. Prezumpcia neviny teda vyjadruje objektívny stav, podľa ktorého o vine obvineného môže rozhodnúť len súd, pričom jeho rozhodnutie musí vychádzať z vykonaného dokazovania, v rámci ktorého existuje jednoznačný záver, že žalovaný skutok spáchala určitá osoba. Posledne uvedené však nemožno v žiadnom prípade konštatovať, nakoľko skutkový stav je „ustálený“ len zo skutočnosti, že jednotlivec sa odmietol podrobiť úkonu na zistenie prítomnosti návykovej látky. Z uvedeného konštatovania je ďalej zrejmé, že ustálenie skutkového stavu len na podklade skutočnosti, že niekto nesplní svoju zákonnú povinnosť, je zároveň v značnom rozpore so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu vyjadrenou v ustanovení § 2 ods. 10 Tr. por. To znamená, že za danej právnej situácie môže byť vznesené obvinenie určitej osobe a táto môže byť v konečnom dôsledku aj právoplatne odsúdená, a to len na podklade skutočnosti, že sa nepodrobila testu na zistenie prítomnosti alkoholu (drogy). Nie je totiž vylúčené, že takto môže osoba konať aj napriek tomu, že keby sa podrobila odberu krvi, bolo by jej zistené nižšie množstvo látky, než ktoré je sankcionovateľné podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., prípadne by jej v krvi nebola zistená prítomnosť žiadnej návykovej látky (napríklad pre odstup času).

Zvýšenú náročnosť a skomplikovanie zabezpečenia dôkazov o vine v dôsledku zvolenej obrany kontrolovaného vodiča nemožno obchádzať tým, že povinnosť jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností dokázať vinu zmení zákonodarca na povinnosť podozrivého dokázať svoju nevinu.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný je trestne stíhaný podľa ustanovenia § 289 ods. 2 Tr. zák. v znení zákona č. 313/2011 Z.z., ktorého použitie je v danej veci rozhodujúce pre rozhodovanie o vine a treste, pričom toto ustanovenie je v zjavnom rozpore s ustanovením článku 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, obžalovaný navrhuje, aby súd podľa § 283 ods. 5 Tr. por. konanie prerušil a podal návrh na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.

V prípade, ak súd nebude vyššie uvedený návrh na prerušenie konania akceptovať, tak obhajoba žiada, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného a obžalovaného K. F. v celom rozsahu spod obžaloby oslobodil, pretože obžalovanému je kladené za vinu, že sa odmietol podrobiť len dvom z viacerých zákonom prípustných spôsobov na zistenie prítomnosti alkoholu.

K vyššie uvedeným návrhom obžalovaného na prerušenie trestného konania a začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorého sa obžalovaný opätovne domáhal aj v písomných dôvodoch podaného odvolania, treba stručne uviesť, že odvolací súd tieto návrhy z hľadiska obsahu vyhodnotil ako odvolacie námietky smerujúce proti výroku o vine.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného K. F. bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. a § 257 ods. 5 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného K. F. nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že okresný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2 ods. 7, právo na obhajobu - § 2 ods. 9, voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods. 12, rovnosti (kontradiktórnosti) - § 2 ods. 14. Odvolací súd teda konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

K výroku o vine

V prvom rade je potrebné uviesť, že obžalovaný bol na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš konanom 24.8.2015 poučený podľa § 257 ods. 1 Tr. por. o práve urobiť niektoré z vyhlásení v zmysle § 257 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por., podľa § 257 ods. 4 Tr. por., ako aj o následkoch vyhlásenia v rozsahu podľa odsekov 5 a 8. Následne obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, podľa § 257 ods. 1 písm. c) Tr. por. (č.l. 89), čím sa vzdal práva na prerokovanie svojej veci pred nestranným a nezávislým súdom na hlavnom pojednávaní v časti prieskumu správnosti skutkových zistení obžaloby. Uvedeným vyhlásením obžalovaný súčasne prejavil súhlas, že mu súd uloží trest bez dokazovania viny. Logickým dôsledkom rozhodnutia súdu prvého stupňa o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný, bol aj ďalší postup súdu, keď nevykonal dokazovanie v rozsahu priznanej viny.

Nakoľko na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom nebolo vykonané dokazovanie súvisiace so skutkovými zisteniami obžaloby, nemohol ani krajský súd, ako súd odvolací, preskúmať, zasahovať, meniť, či spochybňovať skutkové zistenia a závery súdu prvého stupňa prezentované vo výroku o vine v napadnutom rozsudku.

Krajský súd bol však povinný preskúmať zákonnosť postupu okresného súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o prijatí vyhlásenia obžalovaného. Tiež bol povinný preskúmať, či zistený skutok bol správne právne posúdený. V tomto smere nezistil odvolací súd žiadne pochybenia.

K výroku o treste

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia).

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou

Pri rešpektovaní obmedzeného revízneho princípu v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. sa predmetom odvolacieho prieskumu stal výrok súdu prvého stupňa o treste uloženom obžalovanému K. F..

Pri absencii konkrétnych odvolacích námietok proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o druhu a výmere trestu odvolací súd preskúmal výrok o treste a vzhľadom na vyššie vyslovený záver o právnej kvalifikácii súdeného skutku stotožnil sa so záverom súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o druh a výmeru uloženého trestu obžalovanému. Okresný súd, postupujúc v súlade so zásadami pre ukládanie trestov, i s prihliadnutím na ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák., rozhodol správne, keď obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, t.j. na dolnej hranici trestnej sadzby zvýšenej podľa § 38 ods. 4 Tr. zák., pretože je nesporné, že obžalovaný sa súdeného prečinu dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia (vec Okresného súdu Lipovský Mikuláš, sp.zn. 2T/77/2014). Uvedený trest považuje aj krajský súd za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a najmä generálnej prevencie, pričom takto uložený trest v plnej miere odzrkadľuje možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Iný, miernejší druh trestu, v prípade obžalovaného neprichádzal ani do úvahy, pretože bez akýchkoľvek pochybností možno uzavrieť, že u obžalovaného ide o nedisciplinovaného vodiča. Sankcie uložené príslušníkmi OO PZ za dopravné priestupky (č.l. 81), ani tresty odňatia slobody aj zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel uložené súdom vo veci Okresného súdu Lipovský Mikuláš, sp.zn. 2T/77/2014 za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., neboli pre neho dostatočným poučením a i napriek tomu sa opakovane dopúšťa protiprávných konaní na úseku dopravy.

K odôvodneniu výroku o treste urobenému okresným súdom krajský súd nemá čo dodať, nakoľko okresný súd aj uloženie trestu obžalovanému odôvodnil vyčerpávajúcimi a dostatočnými spôsobom.

Odvolací súd preskúmal aj výrok o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody a zistil, že okresný súd postupom podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. neporušil zákon.

Stavu veci a zákonu zodpovedá aj uloženie trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel podľa § 61 ods. 1, 2, 3 Tr. zák.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom rozsudku, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.